

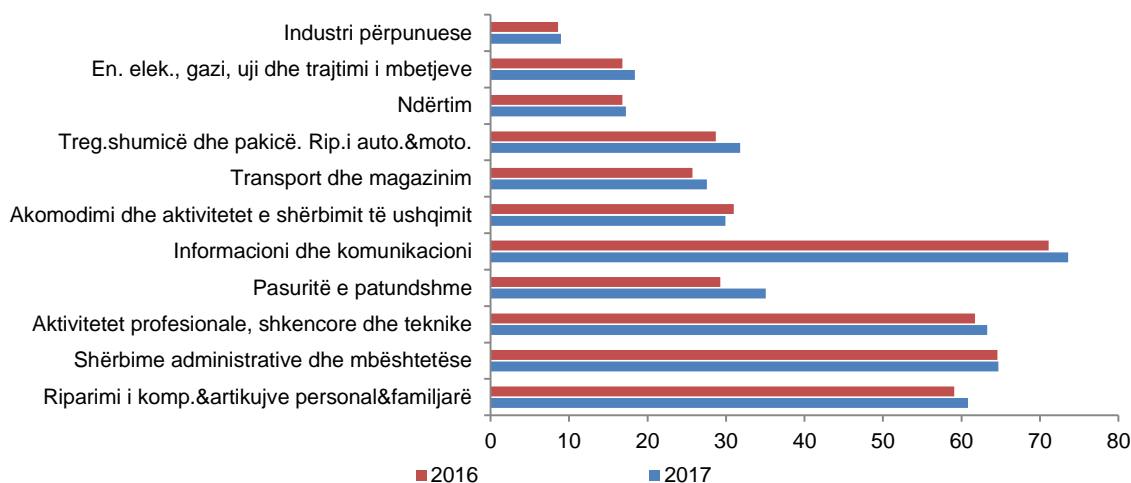
Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit në Ndërmarrje

Tiranë, më 6 Korrik 2018: Ndërmarrjet që e kanë përdorur kompjuterin për qëllime pune gjatë vitit 2017, përfaqësojnë 96,0 % të ndërmarrjeve ekonomike, nga 95,6 % që ishte në 2016.

Gjatë vitit 2017, përqindja e ndërmarrjeve të cilat kanë specialist të fushës së teknologjisë së informacionit dhe komunikimit është 22,4 %, nga 21,9 % që ishte në vitin 2016.

Punonjësit që kanë përdorur kompjuter për qëllime pune përbëjnë 28,1 % të të punësuarve gjithsej të ndërmarrjeve, nga 28,0 % që ishte në 2016. Përqindja më e ulët e punonjësve që përdorin kompjuter vërehet në aktivitetin e industrisë përpunuese me 8,9 % dhe në aktivitetin e ndërtimit me 17,2 %. Kompjuterat janë përdorur në një masë më të madhe nga punonjësit e ndërmarrjeve që kanë aktivitet në fushën e informacionit dhe komunikacionit me 73,6 %, pasuar nga shërbimet administrative dhe mbështetëse me 64,7 % dhe punonjësit në aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike me 63,3 %.

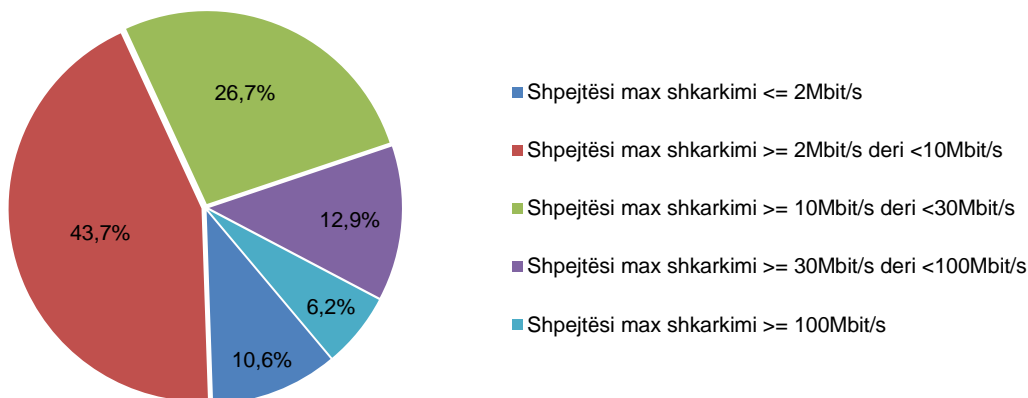
Fig. 1 Punonjës që përdorin kompjuter në ndërmarrje sipas aktivitetit ekonomik (%)

Nga ndërmarrjet që përdorin kompjuter, në vitin 2017, 96,9 % e tyre kanë akses në internet, ndërsa në vendet anëtare të BE-së ky tregues është 97,0 %.

Në vitin 2017, në 88,4 % të ndërmarrjeve, lidhja në internet ka qënë e tipit DSL ose të tjera broadbandi, nga 84,5 % që ishte në vitin 2016.

Fig. 2 Shpejtësia maksimale për shkarkim dokumentash, 2017

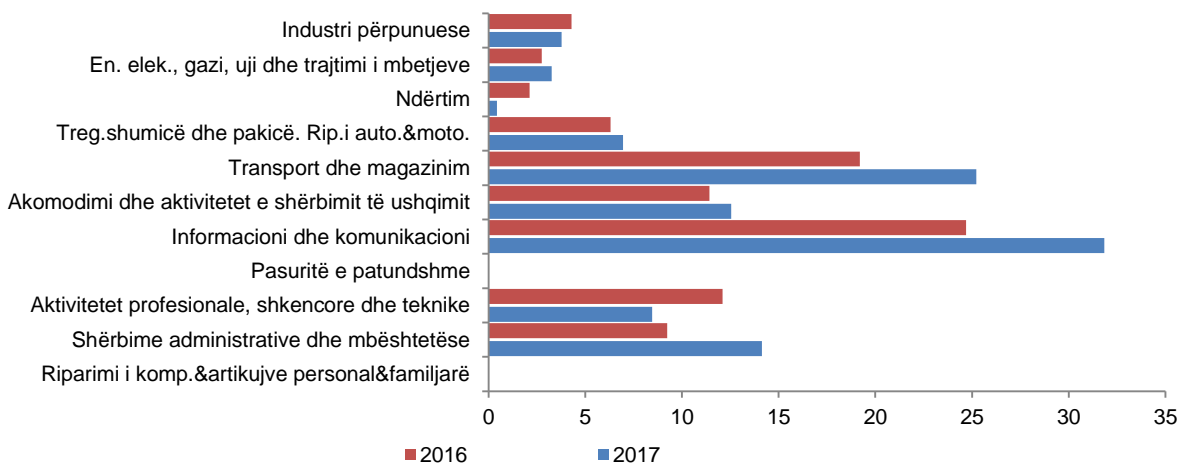
Në vitin 2017, në 43,7 % të ndërmarrjeve, shpejtësia më e madhe e shkarkimit të informacionit është nga 2-10 Mbit/s, nga 50,7 % që ishte në 2016. Ndërsa, numri i ndërmarrjeve që kanë patur shpejtësinë e shkarkimit të informacionit më të lartë se 10 Mbit/s është 45,8 % nga 38,0 % , që ishte në vitin 2016.

Në vitin 2017, ndërmarrjet që kanë pasur faqe interneti janë 47,3 % e ndërmarrjeve që përdorin kompjuter me akses në internet nga 51,6 % që ishte në vitin 2016.

Në 71,3 % të ndërmarrjeve, faqja e internetit është përdorur për të shfaqur katalogët e produkteve ose çmimet e tyre nga 66,1 % që ishte në vitin 2016.

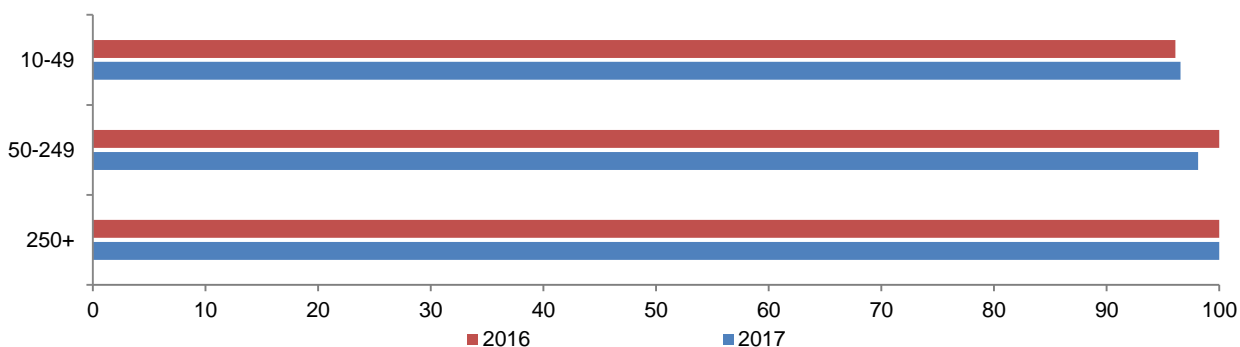
Në 2017, vetëm 7,7 % e ndërmarrjeve kanë shitur produkte/shërbime nëpërmjet faqes së internetit apo aplikacioneve të dedikuara, nga 7,1 % që ishte vitin e kaluar. Peshën më të madhe të tregtisë elektronike e zënë ndërmarrjet që ushtrojnë aktivitetet në fushën e informacionit dhe komunikacionit me 31,8 %, pasuar nga transporti dhe magazinimi me 25,2 % dhe shërbimet administrative dhe mbështetëse me 14,1 %.

Fig. 3 Shitjet on-line nga ndërmarrjet sipas aktivitetit ekonomik (%)

Në vitin 2017, media sociale (Facebook, LinkedIn, Twitter, Youtube, etj.) është përdorur nga 46,8 % ndërmarrjeve që përdorin kompjuter me akses në internet, nga 38,9 % që ishte në vitin 2016. Gjatë 2017, në 79,6 % të ndërmarrjeve, media sociale është përdorur për të përmirësuar imazhin e ndërmarrjes ose të tregut të produkteve (p.sh. për reklamë, për hedhjen në treg të një produkti të ri, etj) nga 89,1 % që ishte në vitin 2016. 20,0 % e ndërmarrjeve e kanë përdorur median sociale për të shkëmbyer mendime, opinione apo njohuri brenda ndërmarrjes nga 18,2 % që ishte në vitin 2016.

Fig. 4 Përdorimi i internetit në ndërmarrje sipas madhësisë së ndërmarrjes (%)

Metodologjia

INSTAT për matjen e nivelit të treguesve të përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit ka kryer në vitin 2017 vërtetimin mbi “Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit” pranë ndërmarrjeve ekonomike me 10 e më shumë të punësuar.

Termi “Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit (TIK)” i referohet teknologjive që sigurojnë akses në informacione përmes telekomunikimit. Termi TIK është i ngjashëm me termin Teknologji Informacioni (TI), por fokusohet në teknologjitë e komunikimit që përfshijnë internetin, rrjetin, celularët dhe media të tjera komunikimi.

Qëllimi i vërtimit “Anketa për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit” është të mbledhë dhe shpërndajë informacion të harmonizuar dhe të krahasueshëm për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK) në ndërmarrje. Për matjen e përdorimit të TIK, INSTAT ka intervistuar 1.558 ndërmarrje të të gjitha formave legale dhe llojeve të pronësisë me 10 e më shumë të punësuar.

Njësia e vërtimit

Njësia e vërtimit është ndërmarrja me 10 e më shumë të punësuar, e rezultuar aktive nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve.

Fusha e mbulimit

Në vërtim u mbuluan ndërmarrjet e zgjedhura nga Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve të klasifikuara sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2 në nivel seksioni;

Seksionet	Përshkrimi
C	Industri përpunuese
D, E	Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar; Furnizimi me ujë, aktivitete të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve
F	Ndërtim
G	Tregti me shumicë dhe pakicë. Riparimi i automobilave dhe motoçikletave
H	Transport dhe magazinim
I	Akomodimi dhe aktivitetet e shërbimit të ushqimit
J	Informacioni dhe Komunikacioni
L	Pasuritë e patundshme
M (Grupet 69-74)	Aktivitetet profesionale, shkencore dhe teknike (pa përfshirë aktivitetet veterinare)
N	Shërbime administrative dhe mbështetëse
S (Grupi 95.1)	Riparimi i kompjuterëve dhe i pajisjeve të komunikimit

Metoda e grumbullimit

Në vitin 2017 grumbullimi i të dhënave është bërë i mundur me metodën CAPI, nëpërmjet intervistës ballë për ballë me anketues me tabletë.

Periudha e referencës për variablat kryesore është koha e mbledhjes së të dhënave, viti 2017. Për pyetjet në lidhje me Specialistët e TIK, Shitje/Blerje on line periudha referuese është një vit më parë, 2016.

Përkufizime

Kompjuter: Kompjuterat përfshijnë kompjuterat personalë, tabletët apo pajisje të tjera portabël si Smartphone apo Personal Digital Assistants (PDAs).

Akses në Internet: Termi “Akses në Internet” i referohet një lidhjeje të jashtme në Internet përmes një kompanie që operon si Ofrues i Shërbimit në Internet (Internet Service Provider – ISP).

Broadband: Broadband janë teknologjitë apo lidhjet të cilat mundësojnë transmetimin e shpejtë të të dhënave, si psh: filma, lojra, video-konferenca nëpërmjet një rrjeti interneti (për shembull: ADSL, lidhje kabllor, UMTS, lidhje optike, VDSL, linja me qira).

Website: Faqja e internetit është një dokument me HyperText. Ekzistenca e një website i ofron ndërmarrjes potencial për një performancë më të mirë, mundësi të reja për prezantimin e ndërmarrjes, produkteve, mundësi për njohje më të madhe dhe në të njëjtën kohë aksesin në tregje të reja dhe për rrjedhojë të ardhura më të larta. Faqet e internetit mund të ketë tekst, lidhjet HyperText, imazhe, video dhe zëra.

Autoritet publik: Termi autoritet publik i referohet si shërbimeve publike ashtu edhe aktiviteteve administrative si psh: taksave, rregjistrimit të biznesit, sigurimeve shoqërore, shëndetit publik, administrimit lokal etj. Autoritetet publike mund të jenë në nivel lokal, rajonal ose kombëtar.

Media Sociale: Përdorimi i Mediave Sociale si psh: Facebook, Google+, Twitter, YouTube etj. i referohet përdorimit nga ndërmarrja të aplikacioneve që bazohen në teknologjinë e Internetit ose në platforma komunikimi për tu lidhur, krijuar dhe shkëmbyer përmbajtje online, me kliente, furnizues, ose partnerë, jashtë ose brënda ndërmarrjes.

Tregtia elektronike: Një transaksion i tregtisë elektronike është shitja ose blerja e të mirave apo shërbimeve përmes rrjeteve kompjuterike me metoda të dizenuara në mënyrë specifike për qëllimin e marrjes ose bërjes së porosive. Të mirat ose shërbimet porositen përmes këtyre metodave, ndërsa dorëzimi final dhe pagesa mund të mos kryhen online. Transaksionet e tregtisë elektronike përjashtojnë porositë e bëra përmes mesazheve të email-eve të shtypura manualisht.